

En el macroprojecte urbanístic conegut per Porta Barcelona –o pla Caufec– es van començar les tasques topogràfiques i els mesuraments el dia 2 d'agost. La data pot semblar estranya, però és que la fèrria oposició d'entitats veïnals i ecologistes a una operació d'aquesta mena al parc de Collserola –dins el terme municipal d'Esplugues de Llobregat (Baix Llobregat)– ha fet que els promotors prenguin totes les precaucions possibles. Amb setze anys de paralitzacions, deuen pensar, ja en tenen prou.

La Porta Barcelona tanca Collserola

Des de la futura Porta Barcelona es veu clarament el trànsit intens de la Diagonal, tot i ser el mes d'agost. És una zona de matolls secs adjacents a l'hospital de Sant Joan de Déu, travessada per desenes de torres d'alta tensió. Encara que d'entrada costi de creure, els cartells ho diuen ben explícitament: "Parc forestal. Prohibit fer-hi foc." Com a zona forestal, és evident que necessita una feina de restauració, però també és cert que en aquesta entrada al parc de Collserola encara s'hi poden veure escenes que semblen tretes d'un altre temps, com ara un pastor amb un petit ramat de cabres. El defensors del parc afirmen que no és tan estrany de veure-hi senglars. L'espai també és un entorn natural gran i espaiós per als veïns de la zona, que l'aprofiten per córrer o perquè els infants hi juguin, encara que en aquesta època no hi ha pràcticament ningú.

En Rafael, que va tornar de França fa uns deu anys, quan va tancar la fàbrica d'automoció on treballava, té coll avall que "ja s'acaba, això de pasturar", perquè explica que "ja hi han començat a construir i ben aviat tot això seran cases". Quan li demanem on són les màquines, assegura que encara trigaran "un parell de mesos", però que ja hi ha vist gent fent fotos, plantant estaquetes i fent marques a terra amb esprai.

Un nou barri. A la presentació del pla, l'alcaldeessa d'Esplugues, Pilar Díaz, va assegurar que "dóna resposta a diverses necessitats de la nostra ciutat". Aquestes "necessitats" serien el soterrament de les torres elèctriques i l'arribada del la línia 3 del metro a l'hospital de Sant Joan de Déu i al centre del municipi. A més, segons Díaz, es crearan "6.000 llocs de treball" i tot es farà respectant el medi, amb una zona verda de 20 hectàrees i preservant els corredors verds del Parc de Collserola.

El projecte és realment ambiciós: segons informa la web de la promotora Sacresa, s'edificaran 234.800 m² de sostre, que inclouen 709 habitatges (642 pisos i 67 cases unifamiliars),

142.800 d'oficines i espai comercial, un hotel (6.200 m²) i 1.500 places d'aparcament.

La primera fase de les obres, però, es limitarà a soterrar les línies elèctriques i, segons quant es trigui, començaran llavors les tasques de construcció, tal com informa Teresa Salazar, sots-directora de l'àrea comercial i màrqueting de Sacresa. Segons Salazar, ja tenen tots els permisos necessaris, per bé que després afirma que no pot dir quina alçada tindran les dues torres d'oficines, perquè aquesta qüestió "encara es va definint" i "els plànols no són definitius".

Aquesta barreja de seguretat i indefinició l'expliquen alguns treballadors d'empreses subcontractades amb els quals ha parlat EL TEMPS. Segons aquests treballadors, que han demanat de mantenir-se a l'anonimat, entre les firmes implicades hi ha "ànims baixos" i "es dubta que el projecte, que ja ha acumulat un any de retard, s'arribi a realitzar finalment", si més no "en les dimensions actuals".

Cronologia de setze anys de conflicte

■ **1976.** El Pla General Metropolità preveu la construcció de 30.000 m² a la falda de Collserola, situada al barri de Finestrelles d'Esplugues de Llobregat.

■ **1987.** Crisi econòmica a Fecsa. Comencen a estudiar la possibilitat de rendibilitzar els terrenys de Finestrelles on hi ha instal·lades les torres d'alta tensió.

■ **Abril 1991.** Es constitueix la societat Caufec SA, formada inicialment per Fecsa, Financiera Esplugas i Profesa.

■ **Febrer 1992.** La coordinadora d'associacions de veïns suspèn el primer contenciós administratiu per mirar de trobar-hi una solució negociada. Amb el fracàs de les converses, se'n reprèn la tramitació al novembre.

■ **Mitjan anys 90.** El projecte resta aturat per la suspensió de la Generalitat amb motiu del contenciós presentat.

■ **Març 2001.** La Generalitat l'aprova abans que el tribunal resolgui el

Una polèmica llarga i agra. Les tenebroses torres d'alta tensió que travessen el turó en direcció a Barcelona són a l'origen de tot plegat. Els diners per a soterrar-les és l'argument que fa servir l'Ajuntament per ampliar l'edificabilitat prevista al Pla General Metropolità de 1976, de 30.000 m² acceptats originalment fins als 234.000 actuals. L'abril de 1991 es creà la societat Caufec SA –d'aquí ve el nom de pla Caufec–, amb participació de Fecsa i de diverses immobiliàries. La més important, i que dirigeix el projecte, és Sacresa, propietat de la família Sanahuja.

Però aquests canvis no agraden a les associacions de veïns d'Esplugues, que s'organitzen en una coordinadora contra el projecte –posteriorment anomenada Plataforma No al Caufec. Els veïns aconsegueixen de paraitzar el projecte durant setze anys, mitjançant contenciosos administratius paral·lels a una intensa campanya de mobilització i denúncia pública.

Segons les xifres dels opositors, el soterrament de les línies és estimat en 6,6 milions d'euros –segons el peritatge encarregat pel TSJC el desembre de 2004–, mentre que calculen el benefici final de la promoció en més de 600 milions. Aquesta diferència empeny la plataforma a parlar constantment "d'un dels projectes més especulatius de la història de Catalunya", amb uns beneficis nets per als promotors del 9.000% sobre les inversions, en part gràcies al fet que "és un projecte ple d'irregularitats". La plataforma continua exigint una consulta popular,

La zona on es vol construir el nou barri és a prop del l'hospital de Sant Joan de Déu, al terme d'Esplugues de Llobregat.

cas. Pocs mesos abans, Sacresa havia entrat a la societat.

■ **Maig 2001.** Les associacions de veïns comencen una campanya de difusió, que complementa l'estratègia jurídica, durant el Firesplugues. L'Ajuntament hi respon imposant multes.

■ **Inici 2004.** Després d'una crida de la coordinadora a la ciutadania, es crea la plataforma popular contra el pla Caufec. Des de llavors s'intensifiquen les protestes i s'utilitza la desobediència civil.

■ **Octubre 2004.** Es replanteja el projecte, que és rebatejat amb el nom

de Porta Barcelona. Els opositors denuncien que "els metres quadrats edificables no es toquen".

■ **Juliol 2005.** El TSJC sentència a favor del projecte al·legant manca de proves. Encara hi ha dos contenciosos administratius més i un recurs de cassació en tràmit.

■ **2005-06.** Procés de desnonament del masover de ca n'Oliveres, masia afectada pel projecte. El cas es converteix en punta de llança de l'oposició fins que hom li concedeix un pis.

■ **21 d'abril 2006.** Encadenament de membres de la plataforma a la

sala de plens de l'Ajuntament com a resposta a uns enderrocs a la zona afectada. L'acció obté un gran ressò mediàtic i significa un punt d'inflexió en la campanya.

■ **2006-07.** L'activitat de la plataforma supera el marc local i participa en més reivindicacions, tant en defensa de Collserola (per exemple, contra el vial de la Cornisa) com en campanyes contra l'especulació i en defensa del territori (com ara les protestes contra el Meeting Point o la quinzena de lluita "Està tot fatal" convocada arreu dels Països Catalans).

que ha estat rebutjada permanentment per l'Ajuntament. El cas ha arribat a enverinar les relacions entre l'equip de govern municipal –amb majoria absoluta del PSC des de 1983– i una part de la ciutadania. A la darrera campanya electoral, en resposta a una acció de denúncia, l'agrupació socialista local va emetre un comunicat en què parlava de “pressions il·legítimes i il·legals d'aquest petit col·lectiu que utilitza tècniques feixistes”.

El concepte de democràcia ha acabat esdevenint un aspecte tant o més important que l'ambiental o l'urbanístic en el conflicte. La negativa municipal a demanar l'opinió al veïnat ha fet reflexionar la plataforma sobre els “límits de l'actual sistema democràtic” i durant aquestes eleccions van promoure la campanya “Les majories fan mal. El consens és salut”, en què denunciaven el “mal ús” que, a parer seu, feia el PSC de la majoria absoluta i animaven la gent a votar “a favor d'una nova cultura política”. El resultat, però, no va acompanyar, i els socialistes van revalidar els resultats.

La immensa pressió urbanística sobre aquest entorn natural ha mobilitzat els grups ecologistes i veïnals del voltant

Els veïns han paralitzat les obres durant setze anys, amb recursos judicials i una intensa campanya de denúncia

Corredor verd. A primer cop d'ull pot semblar difícil d'entendre la importància ecològica d'aquest tros de muntanya eixut i ple de torres elèctriques. Però la immensa pressió urbanística sobre aquest entorn natural tan estratègic que és Collserola ha fet mobilitzar els grups ecologistes i veïnals dels municipis que el voregen, organitzats en la Plataforma Cívica en Defensa de Collserola (PCDC). Cal recordar que aquesta muntanya és reconeguda, tot i la proximitat a la gran urbs, com a parc natural i es troba dins la xarxa Natura 2000. El problema és que cap ecosistema no és autosuficient, i menys un de tan explotat com Collserola, que necessita els corredors biològics que la connectin amb més espais naturals i que hi permetin la regeneració de la fauna, a més d'un espai vital mínim perquè s'hi reproduïxi.

Però ara mateix aquests corredors es troben pràcticament extingits, i cada projecte urbanístic de la zona es troba amb una important oposició ambientalista: des del centre direccional a Cerdanyola –que amenaça el corredor entre Collserola i Sant Llorenç– fins a noves infraestructures com el vial de la Cornisa o el túnel d'Horta, han estat objecte de protestes i denúncies.

La PCDC “lamenta” la manca d'una “política integral de manteniment del parc natural” i adverteix que en pocs anys podria quedar “inviabilitzat” i convertit en un “simple parc urbà”.

Tanmateix, el començament de les obres no ha aconseguit desanimar els opositors al pla Caufec. El dia 15 de setembre han convocat una assemblea per a decidir els següents passos a fer. Els membres amb qui ha parlat EL TEMPS estan disposats a “aturar les màquines amb el propi cos”. És evident que el *serial Caufec* encara no ha acabat. Durarà setze anys més?

Joan Canela

Breus

L'OCB lliura a Antich les bases per a reprendre la normalització

Dilluns passat, 13 d'agost, l'Obra Cultural Balear (OCB) va lliurar al president balear, Francesc Antich, el document “Bases per a la represa del procés de normalització lingüística i per a la posada en marxa d'una política intercultural a les Illes Balears”. Aquest text recull un seguit de demandes a les institucions de l'autogovern balear. Al president Antich li demana que “faci una crida a tota la ciutadania de les Illes Balears perquè aprengui i usi la nostra llengua”, i també que cride els nous ciutadans de les illes a integrar-se lingüísticament. Al conjunt del govern balear li proposa un seguit de mesures més concretes, com, per exemple, que

els seus membres parlen en públic sempre en català o que es garanteixen els drets lingüístics dels catalanoparlants. L'OCB també demanà a Antich que es reactive el Consell Social de la Llengua i que el 50% d'hores de televisió que es reben a les Illes a través de la TDT siguin en català.

GECEN denuncia la degradació de la Tinença de Benifassà

El Grup per a l'Estudi i Conservació dels Espais Naturals (GECEN) ha denunciat la degradació de la Tinença de Benifassà-Turmell a la finca de l'Espadella, a Catí (Alt Maestrat), segons informa l'agència Europa Press. Els ecologistes denuncien que s'hi fan un seguit d'obres que tenen un fort impacte ambiental, com ara l'eixamplament i l'asfaltatge de la pista d'accés a la masia de l'Espadella; la construcció de pistes; la rompuda d'antics bancals coberts d'espècies forestals; i l'eliminació de parets o tancats. El paratge té la categoria de lloc d'interès comunitari i de zona d'especial protecció per als ocells.